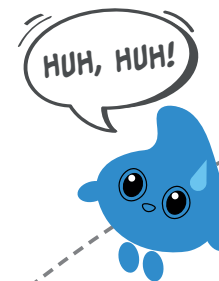

LIIKUNTASEIKKAILU

- TAHTO -

OPPIMATERIAALI TAHTO-TUNNEILLE

LIIKUNTASEIKKAILU

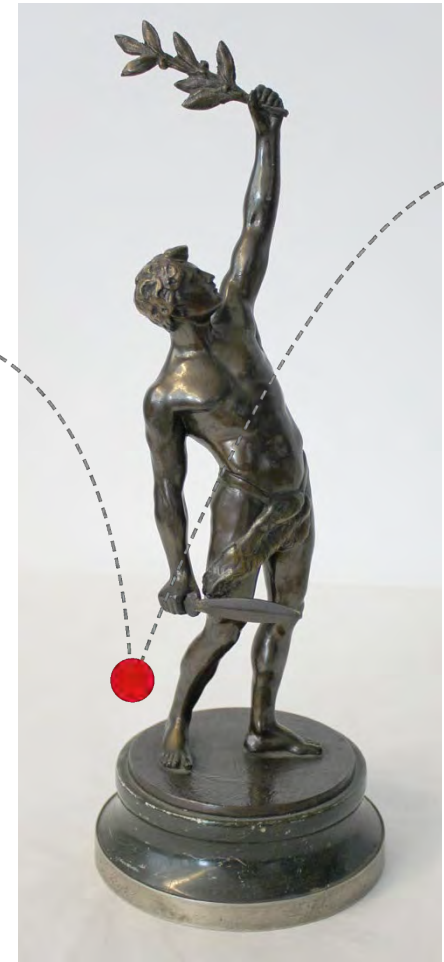
- TAHTO -

TAHTO-TUNTI 1: HISTORIA

ANTIINKIN OLYMPIAN KISAT

“Kunnostautua ain, urhompana kaikkia muita”

Homeros

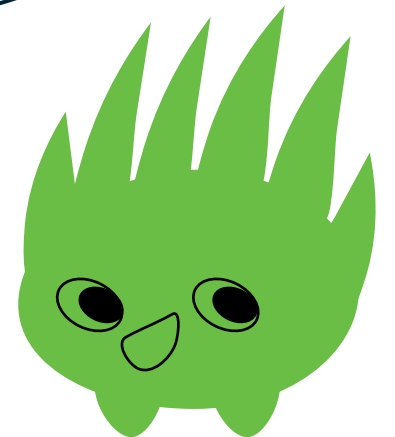

POHDI ÄSKEISTÄ LAUSETTA

Pohdi edellä esitettyä lausetta ja elämää antiikin Kreikassa.

Miksi urheilusaavutukset olivat niin arvostettuja?

Mitä tiedät elämästä antiikin Kreikassa?

“Kunnostautua ain, urhompana kaikkia muita”

Homeros

Lause sopii niin urheiluun kuin sotatantereelle. Antiikin Kreikan alueen kaupunkivaltiot olivat jatkuvasti sodassa joko keskenään tai ulkoista vihollista vastaan.

Siksi ei ole ihme, että antiikin kreikkalaiset arvostivat urheilusaavutuksia. Etenkin miesten tuli olla hyvässä ruumiillisessa kunnossa, jotta he olivat valmiita sotilaspalvelukseen.

Urheilivatkohan naiset?

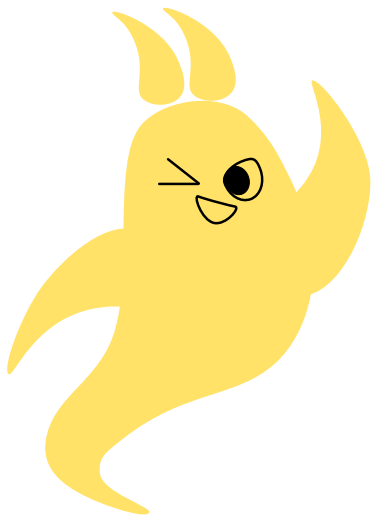

Eri urheilulajit olivat tärkeä osa kreikkalaisten koulutusta. Erilaisia urheilukilpailuja järjestettiin paljon. Ne olivat aluksi vahvasti uskonnollisia.

Tärkeimmät ja vanhimmat kisoista olivat Olympian kisat, jotka järjestettiin ylijumala Zeuksen kunniaksi joka neljäs vuosi. Aikaa olympiakisoista seuraaviin olympiakisoihin kutsuttiin olympiadiksi. Kisoja järjestettiin yli 1000 vuoden ajan.

© TAHTO Urheilumuseo

Huomaatko yhtymäkohtia nykyajan olympialaisiin

Tiedätkö muita antiikin Kreikan jumalia kuin Zeus?

Muita jumalten kunniaksi järjestettyjä antiikin Kreikan alueen urheilukilpailuja:

Pythialaiset kisat Delfoissa – Apollon

Nemealaiset kisat Nemeassa – Zeus

Isthmialaiset kisat Korintissa – Poseidon

Zeus = ylijumala
Poseidon = meren jumala
Apollon = auringon ja runouden jumala

© TAHTO Urheilumuseo

Antiikin Kreikassa järjestettyjä urheilukilpailuita kutsuttiin panhellenisiksi. Se tarkoitti, että niihin tuli osallistujia kaikista Kreikan kaupunkivaltioista.

Ennen kisoja julistettiin aselepo, jotta urheilijat ja heidän seurueensa voisivat matkustaa turvallisesti kisapaikalle. Olympian kisojen aikaista aselepoa kutsuttiin ekekheiriaksi

pan = kaikki
helleni = kreikkalainen

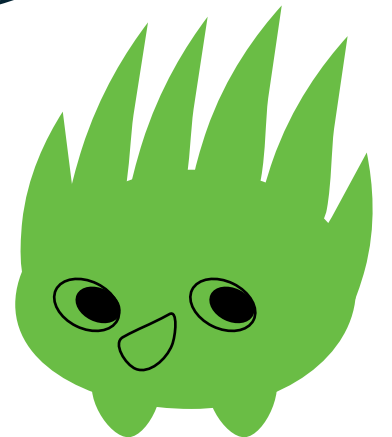

POHDI

Pohdi antiikin Kreikan kaupunkivaltioita.

Mikä merkitys uskonnollisilla urheilujuhilla oli mielestäsi niiden asukkaille?

Mikä on kaupunkivaltio?

Nike oli antiikin Kreikassa voiton jumalatar. Tarun mukaan se oli yksi olympolaisista jumalista, joka osallistui taisteluun titaaneja vastaan. Olympolaiset voittivat.

Antiikin kuvastossa Nike myös luovuttaa oliivinlehtiseppelen urheilukilpailun voittajille. Eli se edusti voittamista niin sodassa kuin urheilussa.

Huomaatko idea on kopioitu nykyajan olympialaisten muistomitaliin!!

POHDI

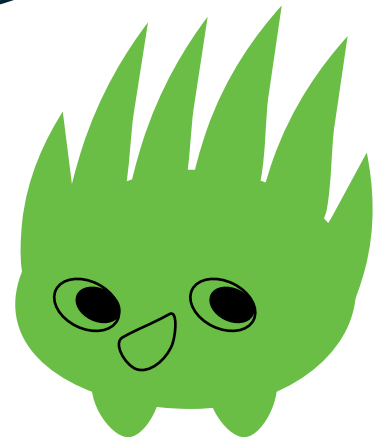
Mistä arvelet kyseisen urheilumerkin saaneen nimensä?

Onko idea mielestäsi hyvä?

© TAHTO Urheilumuseo

Keksitkö muita vastaavia
esimerkkejä?

Olympian kisoihin sai osallistua, jos oli kreikkalainen, mies ja vapaa kansalainen. Tämä tarkoitti, että ulkomaalaiset, naiset ja orjat eivät saaneet osallistua. Kilpailijoiden oli oltava nuhteettomia. Vakavien rikosten tekijöillä ei kisoihin ollut asiaa!

Katsomoon pääsivät kreikkalaisten miesten lisäksi, ulkomaalaiset, orjat ja aivan nuoret tytöt.

Kisoissa urheiltiin alasti!

Naisilla oli omat Heraia-kisat. Lajina oli 160 m juoksu

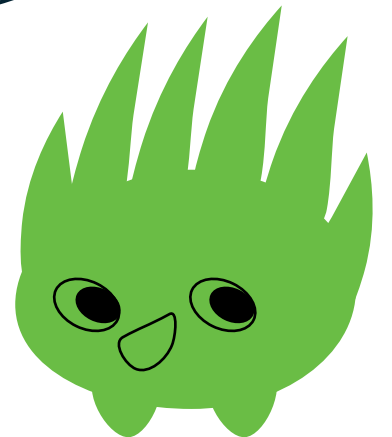
POHDI

Pohdi sekä antiikin että nykyajan olympiakisoja.

Mitä epäkohtia mielestäsi liittyi antiikin Olympian kisoihin?

Onko nykyajan olympialaisissa mielestäsi epäkohtia?

Keskustele yhdessä kaverisi kanssa.

Olympian rakennuksia. Rakennukset on rakennettu eri aikoina. Nykyään jäljellä on vain raunioita.

Keskellä:

- 1. Altis = Pyhäkköalue, jossa
- 2. Zeuksen temppeli
- 3. Heran temppeli Heraion

Urheilijoille:

- 4. Gymnasion = urheilijoiden harjoittelupaikka
- 5. Palestra = painikoulu
- 6. Stadion = juoksurata
- 7. Hippodromi = hevoskilparata
- 8. Olympialaisten järjestelyihin liittynyt rakennus

Muuta:

- 9. Papiston rakennus
- 10. Majatalo
- 11. Vierastalo
- 12. Kylpylä

Nykyaikaisten olympialaisten olympiatuli sytytetään Olympiassa Heran temppelin edessä.

Kuvassa kuljetetaan Helsingin 1952 olympiatulta. Se saapui Helsingin olympiastadionille 19.7.1952.

Helsingin Olympialaisten olympiasoihdun suunnitteli Aukusti Tuhka.

Nykyaikaisten olympialaisten olympiatuli sytytetään Olympiassa Heran temppelin edessä.

Kuvassa kuljetetaan Helsingin 1952 olympiatulta. Se saapui Helsingin olympiastadionille 19.7.1952.

Voittajilla ei ollut rahahuolia!

Terveyshuolia saattoi olla, ainakin taistelulajien sankareilla.

© Kansallisgalleria / Hannu Pakarinen
Teos: Pekka Halonen

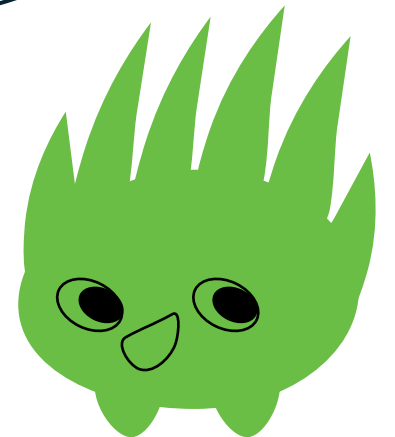

POHDI

Urheilusankarit ovat arvostettuja nykyäänkin.

Mitkä asiat tekevät sinun mielestäsi hyvän urheilusankarin?

Minä, Paakku, olen ystävällinen, sinnikäs ja lempeä urheilusankari.

OLYMPIAN KISOJEN URHEILULAJEJA

Juoksulajit:

Voittaja oli ensimmäinen maaliin päässyt, aikoja ei otettu.

Yhden stadionin juoksu 192,3 m = suoran mitta päästä päähän.

Diaulos 2 x stadionin juoksu = suora juostiin päästä päähän ja takaisin.

Hopliittien juoksussa juostiin aseita kantaen. Mukana olivat kypärä, säärisuoja ja kilpi.

Aluksi kisoissa oli vain yksi laji: stadionin juoksu 192,3 metriä

OLYMPIAN KISOJEN URHEILULAJEJA

Paini:

Painijat olivat kauttaaltaan öljyttyjä, joten hyvän otteen saaminen oli hankalaa.

Voittaja oli se, joka selätti vastustajan kolme kertaa.

Kamppaaminen oli sallittua.

Nyrkkeily:

Nyrkkeilyottelu jatkui, kunnes toinen nyrkkeilijöistä antautui tai menetti tajuntansa.

Nyrkkeilijöillä ei ollut hanskoja. He sitoivat nahkaremmien kämmeniensä ympärille suojaksi.

Taitavimmat nyrkkeilijät osasivat väistää vastustajan iskuja ja väsyttää tämän.

Nyrkkeilijät olivat usein hampaattomia!

OLYMPIAN KISOJEN URHEILULAJEJA

Pankration:

Painin ja nyrkkeilyn yhdistelmä.

Laji muistutti tappelua.

Melkein kaikki oli sallittua.

Pureminen tai sokeaksi tekeminen oli kielletty.

Joskus häviäjä menetti henkensä.

Onneksi tätä lajia ei enää ole olympialaisissa!!

OLYMPIAN KISOJEN URHEILULAJEJA

Viisiottelu: lajia pidettiin jaloimpana lajina

Yhden stadionin juoksu

Keihäänheitto

Kiekonheitto

Pituushyppy

(urheilijalla oli molemmissa käsissä painot, jotka hän pudotti ennen maahantuloa)

Paini

(paini oli aina viimeisenä)

Onneksi tätä lajia ei enää ole olympialaisissa!!

OLYMPIAN KISOJEN URHEILULAJEJA

Olympian hevoskilpailut: valjakko- ja ratsastuskilpailut

Hevoskilpailut tulivat Olympian kisoihin noin sata vuotta kisojen alkamisen jälkeen.

Hevosurheilu oli rikkaimpien huvia.

Kisoja oli esimerkiksi nelivaljakkoajo, muulivaljakkoajo, kaksivaljakkoajo ja ratsastuskilpailu.

”Soi torven vaski. Kaikki kilpaan kiitävät hoputtaen valjakoitaan. Kourissa ohjakset ne huiskuu. Kohta on rata täynnä jyrinää rämisevään vaunujen. Tupruun korkeaan ne pöly kietoo.” Sofokles Delfoin kilpa-ajoista

Tässä lajissa voittaja saattoi olla nainenkin, sillä hevosomistaja merkittiin voittajaksi.

Roomalaisten vallattua Kreikan myös he kiinnostuivat Olympian kisoista ja alkoivat osallistua niihin.

Kisojen uskonnollinen luonne katosi ja niistä tuli yhä enemmän pelkkä urheilujuhla. Vähitellen myös osanottajat vähenivät.

Rooman kristinuskoon kääntynyt keisari lakkautti kisat nykytiedon mukaan noin 400-luvulla.

Ranskalainen paroni
Pierre de Coubertin ideoi
nykyaikaiset
olympialaiset 1800-luvun
lopulla.

HISTORIAN LÄHTEET KERTOVAT

Tietoa antiikin Olympian kisoista on saatu erilaisista lähteistä. Ne kaikki täydentävät tosiaan.

Arkeologit ovat löytäneet maakerrosten alle hautautuneen Olympian rakennusten rauniota ja erilaisia esineitä. Esimerkiksi ruukkujen kuvat ovat hyvää lähdetietoa kisoista.

Monet antiikin ajan kirjalliset lähteet ovat mahtipontisia runoelmia, joissa todellisiin tapahtumiin on lisätty mielikuvituksen tuomia asioita.

Kaivauksista löytyneet kisojen voittajaluettelot ovat jo melko uskottavaa kirjallista lähdeaineistoa, mutta niissä voi silti olla virheitä.

Runoilijat Homeros ja Pindaros kertovat runokokoelmissaan urheilukisoista. Joskus aika villisti!

TEHTÄVÄ!

Katso tarkkaan nykyaikaisten olympiakisojen mitaleja.

Löydätkö niistä viitteitä antiikin olympialaisiin?

Antiikin Kreikassa tuliperinne liittyi uskonnollisiin menoihin temppeleissä!

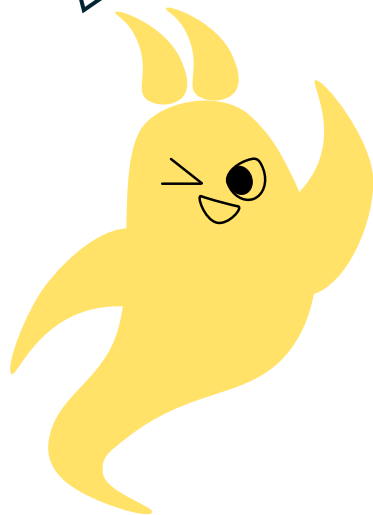
Nykyajan olympialaisista tuttu tapa sytyttää tuli auringon säteistä polttopeilin avulla on peräisin antiikin ajoilta.

Antiikin Olympian kisoissa ei ollut mitään olympiatulta!

Löydätköhän tuon
soihdun, kun tulet
TAHTOON?

Olympiatuli viittaa nykyajan olympialaisissa antiikin Kreikkaan.

Helsingin 1952 olympialaisten tuli sytytettiin Kreikan Olympiassa juhannuksena 1952.

Kisojen avajaisiin sen toi 19.7.1952 menestynyt juoksija Paavo Nurmi.

Juoksija Hannes Kolehmainen sytytti tulen Helsingin olympiastadionin tornin huipulle.

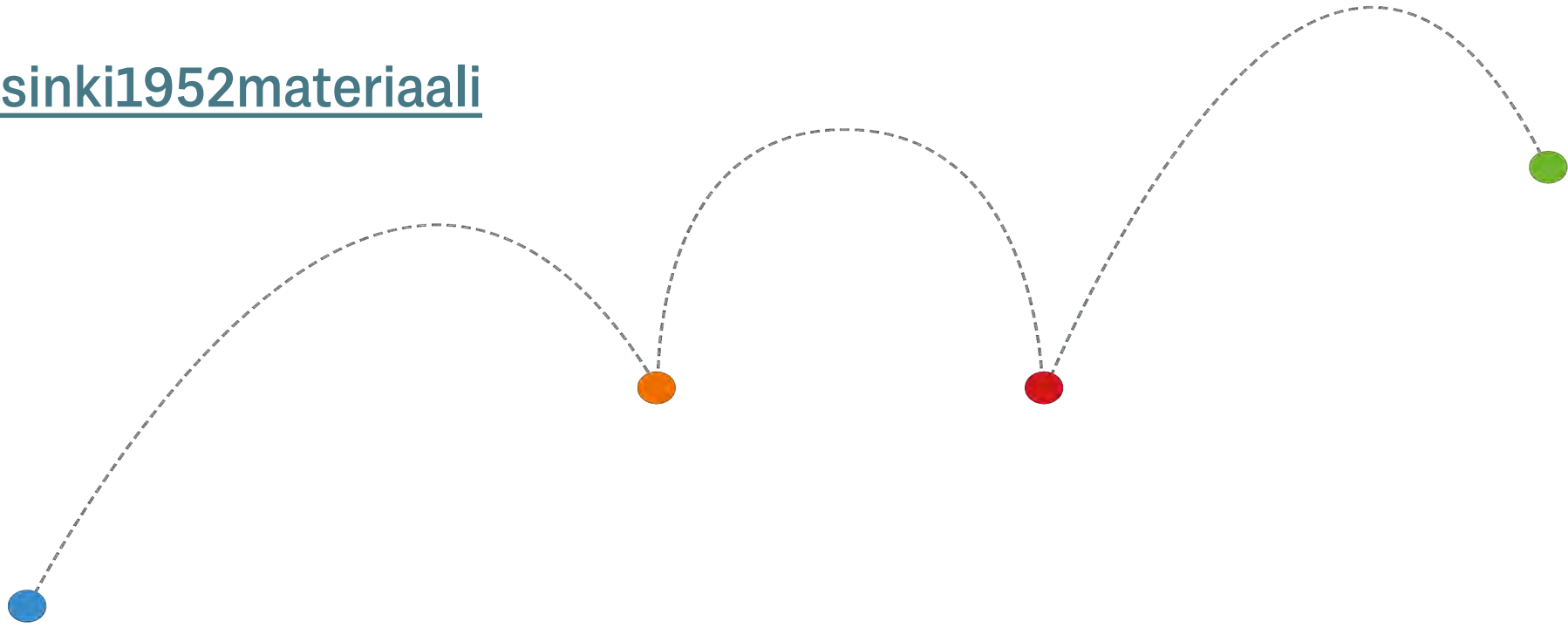

Lisää olympialaisista löydät täältä:

<https://tarinasoitin.fi/matkallakisoihin>

Lisää Helsingin olympialaisista löydät täältä:

<https://tarinasoitin.fi/Helsinki1952materiaali>

LIIKUNTASEIKKAILU

- T A H T O -

TAHTO-TUNTI 2: ÄIDINKIELI

URHEILUN HUIPPUHUETKIÄ - TUNTEITA NOSTATTAVA SELOSTUS

TUNTEITA NOSTATTAVA SELOSTUS ON..

Kannustava

Hauska

Joukkuehenkeä
nostattava

Sykähdyttävä

Tunnelman ylläpitäjä

Tietoa antava

Tsemppaaja

Täynnä tunteita

Innostava

Yllättävä

TUNTEITA NOSTATTAVIA SELOSTUKSIA

Klikkaa kuvia

Super-sub: Amanda Rantanen | 56 sekuntia! | Skotlanti-Suomi | UEFA Women's EURO2022 -karsinnat

KESKUSTELKAA

Kuinka moni on katsonut urheilulähetystä televisiosta tai paikan päällä?

Mitä urheilulajeja olette katsoneet?

Mistä tiedätte, mitä urheilukilpailussa tapahtuu?

Kuka kertoo television urheilulähetyksessä, mitä siellä tapahtuu?

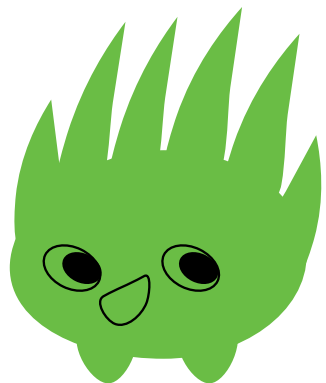
Mistä selostaja tietää,
mitä hän kertoo
lähetyksessä?

TEHTÄVÄ

1. Silmäile eri urheilulajien selostuksia läpi.

- Silmäile eri urheilulajien selostuksia läpi. Poimi sieltä sinua tai teitä kiinnostava selostus.
- Katso/katsokaa selostus läpi ilman ääntä.
- Ota/ottakaa selvää lajista.

Haluaisin kuulla
kaikki mahtavat
selostuksenne!

2. Käsikirjoittakaa oma selostus!

- Oma selostus voisi olla 1–3 minuuttia
- Harjoitelkaa selostusta.
- Miettikää millaisia äänenpainoja ja -sävyjä, tunteita ja tunnelmaa selostus sisältää. Onko kyseessä maalisuoran loppurutistus vai jännittävä keskittymistä vaativa laji?
- Ottakaa aikaa selostuksen kestolle.
- Esittäkää selostus muille oppilaille.
- Kuunnelkaa alkuperäinen selostus.

SELOSTUKSIA

Alppihiihto: [Kalle Palanderin MM-voitto 1999](#)

Alppihiihto: [COPPA MONDO 2003 04 LEVI I POUTIAINEN](#)

Ampumahiihto: [Ampumahiihdon MM-kisat 2011: Naisten Takaa-ajokilpailu - YouTube](#)

Aitajuoksu: [1984 Olympics 110m Hurdles](#)

Eukonkanto: [Eukonkannon MM-kisojen 2022 voittajaparin Taiston ja Katjan suoritus](#)

Formula 1: [Mika Häkkinen wins F1 World Championship \(Suzuka, 1998\)](#)

Freestyle: [Moguls / Kumparelasku Olympic Games 2002](#)

Hiihto: [Lahti 2017: Iivo Niskanen MM-kultaa! | Miesten perinteisen 15 km | Men's 15 km classic](#)

Hiihto: [Krista Pärmäkoski voittaa loppukirissä Marit Björgein](#)

Helsingin olympialaisten avajaiset ja olympiatulen sytytys: [Helsinki 1952 Summer Olympic Games](#)

Jalkapallo: [KuPS vs HJK 1-0 - Veikkausliiga](#)

SELOSTUKSIA

Juoksu: [Lasse Viren Valmis](#)

Jääkiekko: [Mikael Granlund uskomaton ilmaveivi MM-kisoissa 2011](#)

Jääkiekko: [Timo Jutila MM95 Finaali](#)

Keihäänheitto: [Tapio Korjus 84,28 \(OK\) | Soul 25.9.1988](#)

Keihäänheitto: [Women's Javelin throw - Helsinki 1983 - 50 fps](#)

Kolmiloikka: [Kristiina Mäkelä 14,64m | EM-hopea ja SE](#)

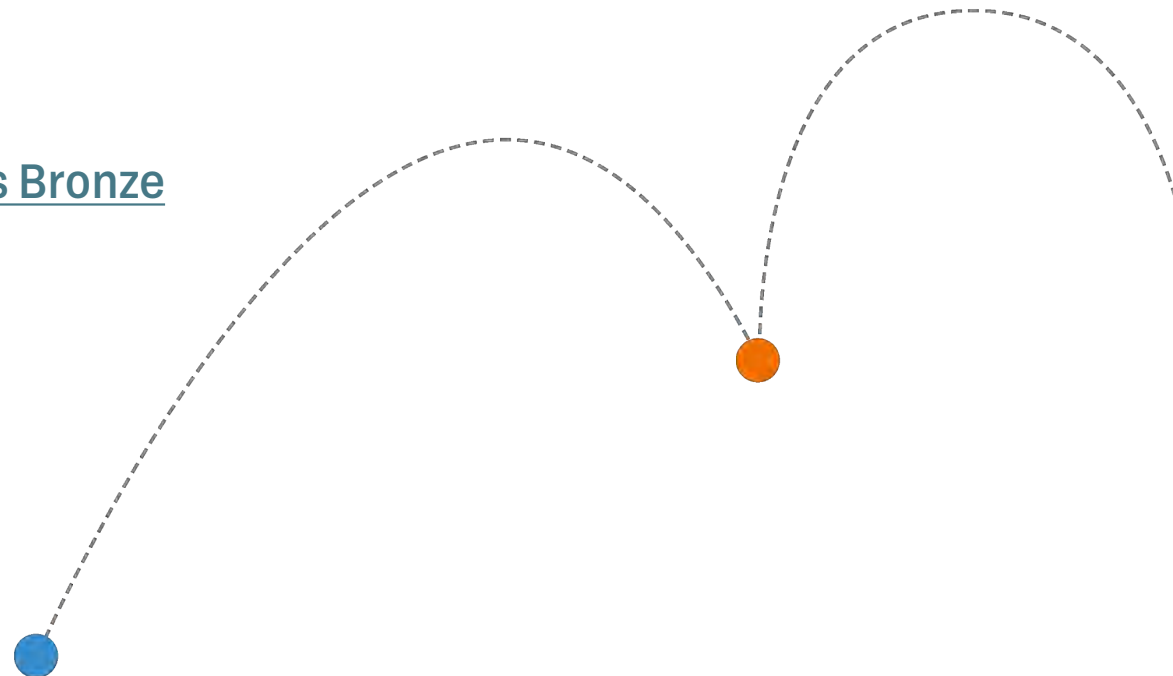
Koripallo: [Suomi - Venäjä Koripallon EM2015 viimeiset minuutit](#)

Kuulantlyöntö: [Arsi Harju 21,29 \(OK\) | Sydney 22.9.2000](#)

Lumilautailu: [Winter X Games Europe 2011 - Enni Rukajarvi Wins Bronze in Snowboard Women's Slopestyle](#)

Mäkihyppy: [BLUESTEP 20s 16x9 FI](#)

Nyrkkeily: [Eva Wahlström FIN vs Anna Sikora POL](#)

SELOSTUKSIA

Paini: [GOLD WW - 65 kg: P. OLLI \(FIN\) v. D. LAPPAGE \(CAN\)](#)

Ralli: [Kalle Rovander on rallin maailmanmestari 2023 - MTVuutiset.fi](#)

Ratakelaus: [Leo-Pekka Tähti jälleen MM-kultaa!](#)

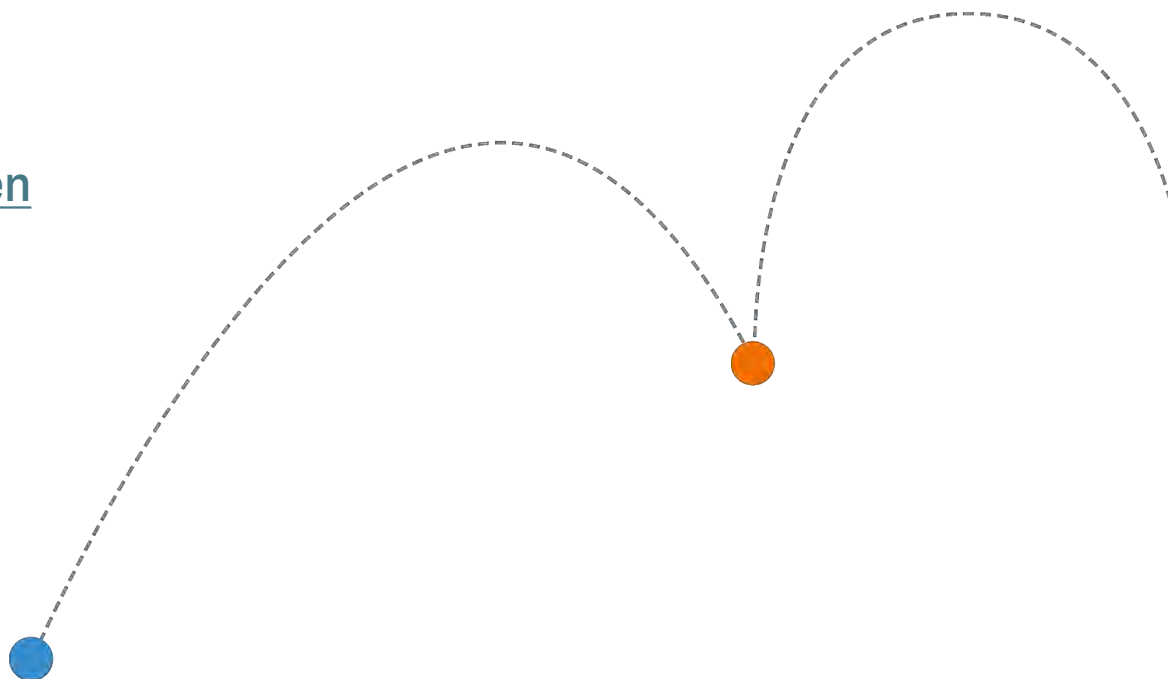
Seiväshyppy: [Wilma Murto seiväshypyn EM-kultaa 2022](#)

Skeittaus: [Heili Sirviö took third place at XGames, Chiba, Japan, 2024 - YouTube](#)

Suunnistus: [Suunnistuksen MM-kilpailut 2010, naisten viestin maaliintulo](#)

Tennis: [2015 Day 3 Highlights, Novak Djokovic vs Jarkko Nieminen](#)

Yhdistetty hiihto: [amppa Lajunen, Salt Lake City 21.-22.2.2002](#)

LIIKUNTASEIKKAILU

- TAHTO -

TAHTO-TUNTI 3: YMPÄRISTÖOPPI

ENERGIAA LIIKKUJALLE -

LIIKKUJAN TERVEELLINEN RUOKA

RUOASTA SAADAAN ENERGIAA KASVUUN

Elintarvikkeet ovat ruoka-aineita, joita syömme. Ruoasta saadaan energiaa koko elimistömme kasvuun ja elintoimintoihin, kuten lihasten kasvamiseen ja sydämen sykkimiseen. Monipuolinen ruoka pitää meidän kaikkien yleiskunnon hyvänä ja suojaa sairastumiselta.

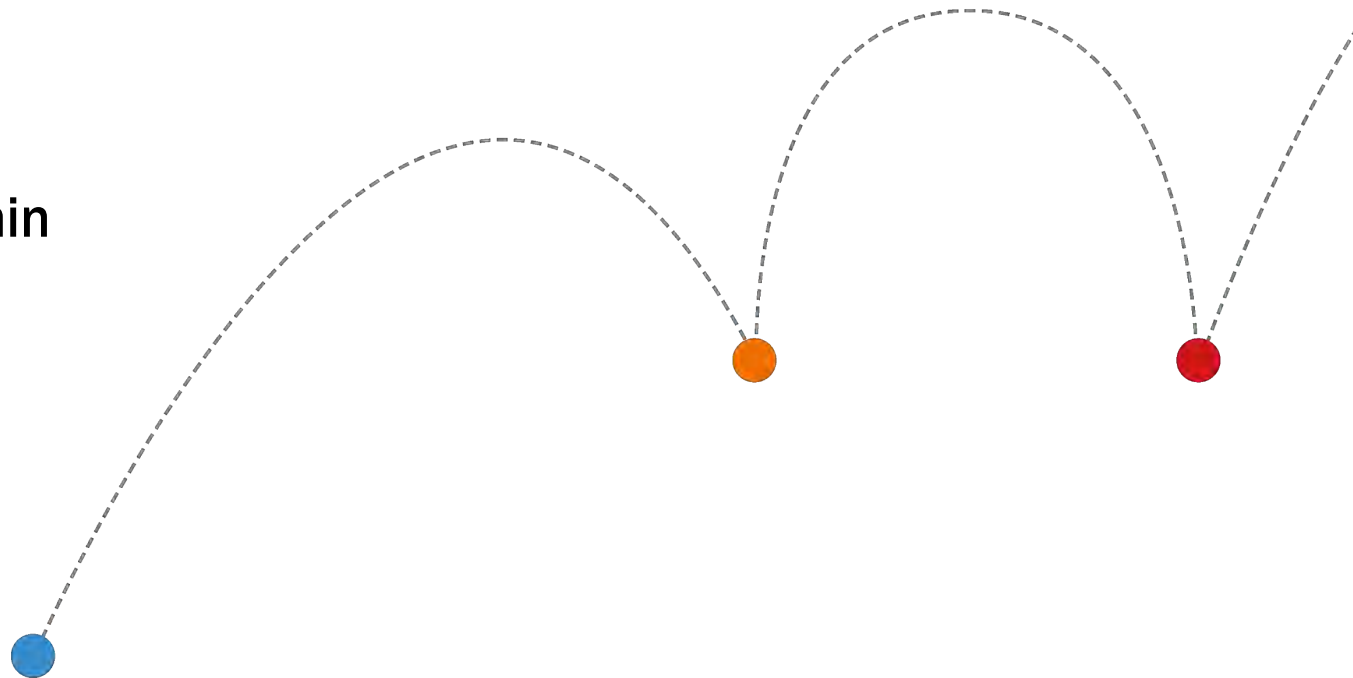
Terveellinen, säännöllinen ja tarpeeksi monipuolinen ruokavalio on tärkeää kasvavalle nuorelle. Elimistömme tarvitsee ruokaa säännöllisesti. Siksi kannattaa syödä 3-4 tunnin välein. Sen lisäksi, mitä syöt, tärkeää on, miten totut syömään. Terveellisen syömisen perusta on säännöllinen ateriarytmi.

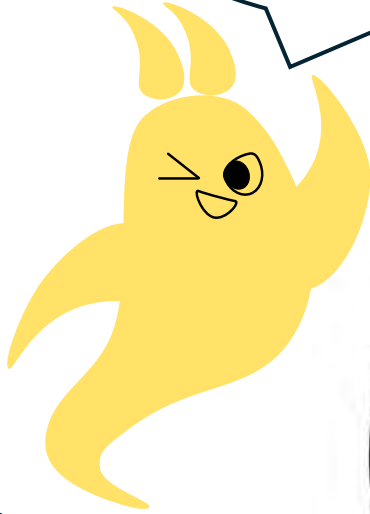
HYVÄN RAVITSEMUKSEN LÄHTÖKOHTA OVAT MONIPUOLINEN RUOKA JA SÄÄNNÖLLISET RUOKA-AJAT.

Keskustelutehtävä!

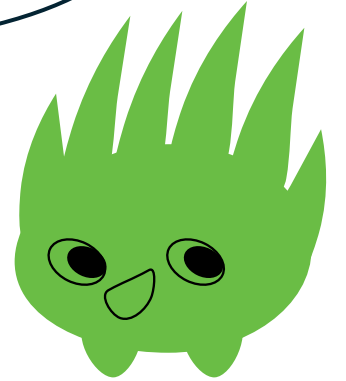
Kuinka monta kertaa sinä syöt päivän aikana? Mihin kellonaikaan syöt?

Välipala antaa energiaa läksyjen tekemiseen!

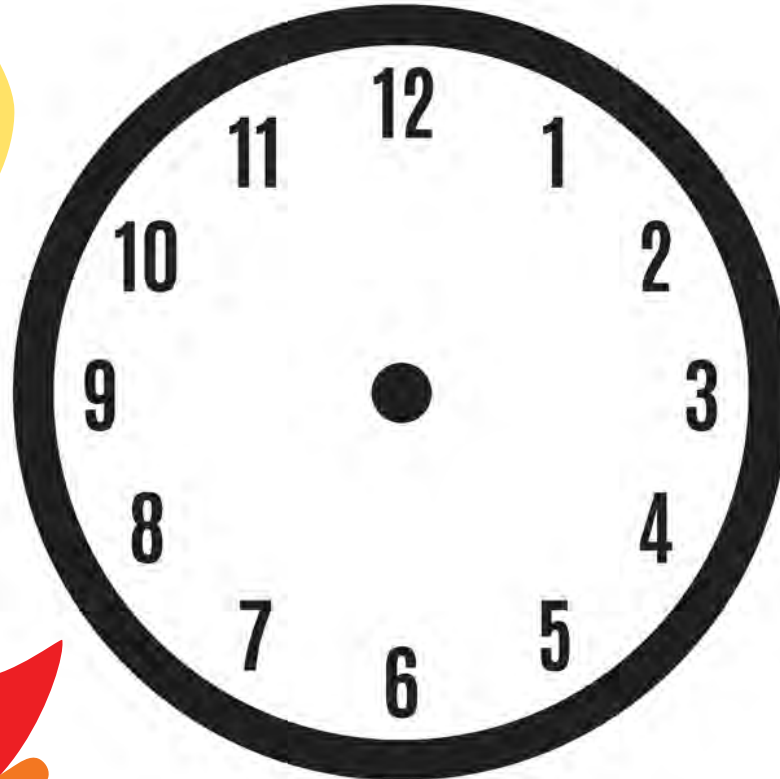

Mihin aikaan sinä syöt aamulla ja illalla?

Pitää muistaa syödä päivällistä ainakin tunti ennen harrastuksia.

Mitä ruokaa tänään on koulussa?

VIISI ATERIAA PÄIVÄSSÄ

Jokaiseen päivään kuuluu viisi terveellistä ateriaa.

Ruoan ravintoaineita ovat hiilihydraatit, proteiinit ja rasvat. Lisäksi terveellinen ruoka sisältää vitamiineja ja kivennäisaineita.

Koulupäivän jälkeen on hyvä syödä terveellinen välipala ennen kotitehtävien tekemistä tai/ja harrastuksiin lähtemistä. Jos harrastus on illalla, on tätä ennen hyvä syödä lämmin ateria ja päivän päätteeksi vielä iltapala.

Minäkin tarvitsen energiaa, jotta jaksan!

VIISI ATERIAA PÄIVÄSSÄ

Hiilihydraatit

Hiilihydraatit ovat sokeria, tärkkelystä ja kuitua, joita on hedelmissä, viljassa, vihanneksissa ja maitotuotteissa. Ne muodostavat kehon tärkeimmän energianlähteen.

Minä pidän hedelmistä.

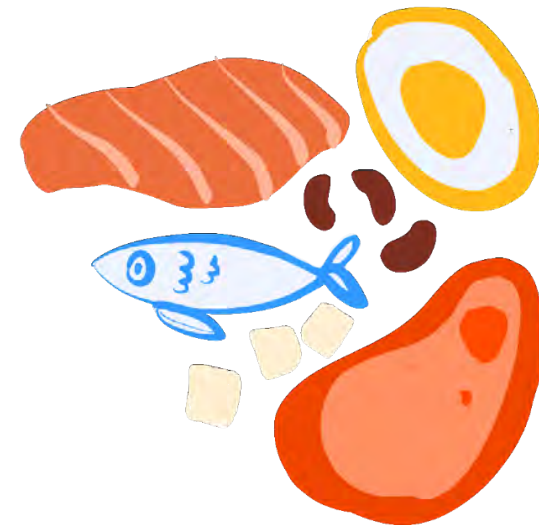

VIISI ATERIAA PÄIVÄSSÄ

Proteiinit

Proteiinit eli valkuaisaineet ovat kehon suoja- ja energiaravintoaineita. Proteiinia on lihassa, kalassa, maitovalmisteissa ja kananmunassa. Myös pavut, linssit, herneet, pähkinät ja soijavalmisteet ovat hyviä proteiinilähteitä.

Oliko se nyt
Kivennäishydraatit vai
proteiiniviamiinit?

VIISI ATERIAA PÄIVÄSSÄ

Kivennäisaineet

Kivennäisaineet osallistuvat ihmisen kasvun ja aineenvaihdunnan säätelyyn. Kivennäisaineista mm. kalsium, magnesium ja fosfori ovat luuston ja hampaiden rakennusaineita. Maito, juusto ja jogurtti ovat hyviä kivennäisaineiden lähteitä.

Juusto ja luusto ne yhteen sopii...

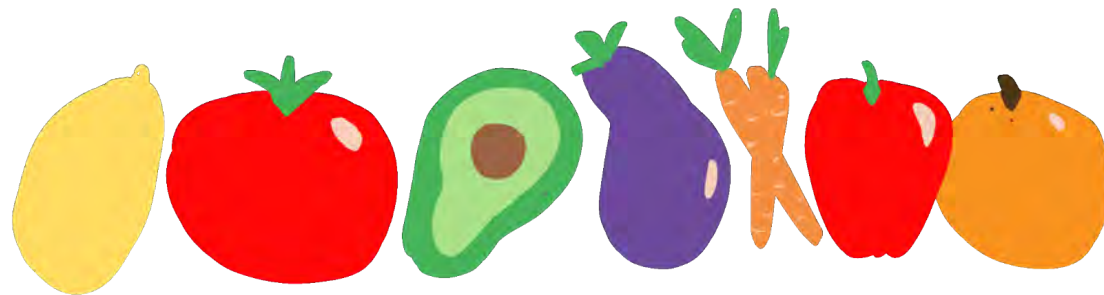

VIISI ATERIAA PÄIVÄSSÄ

Vitamiinit

Vitamiinien keskeinen tehtävä on osallistua aineenvaihdunnan säätelyyn. Vitamiinit osallistuvat solujen muodostumiseen ja niiden rakenteen ylläpitämiseen. Vitamiinien lähteitä ovat täysjyvävilja, kasvikset, pähkinät ja monet eläinperäiset tuotteet.

Kannattaa syödä
monipuolisesti!

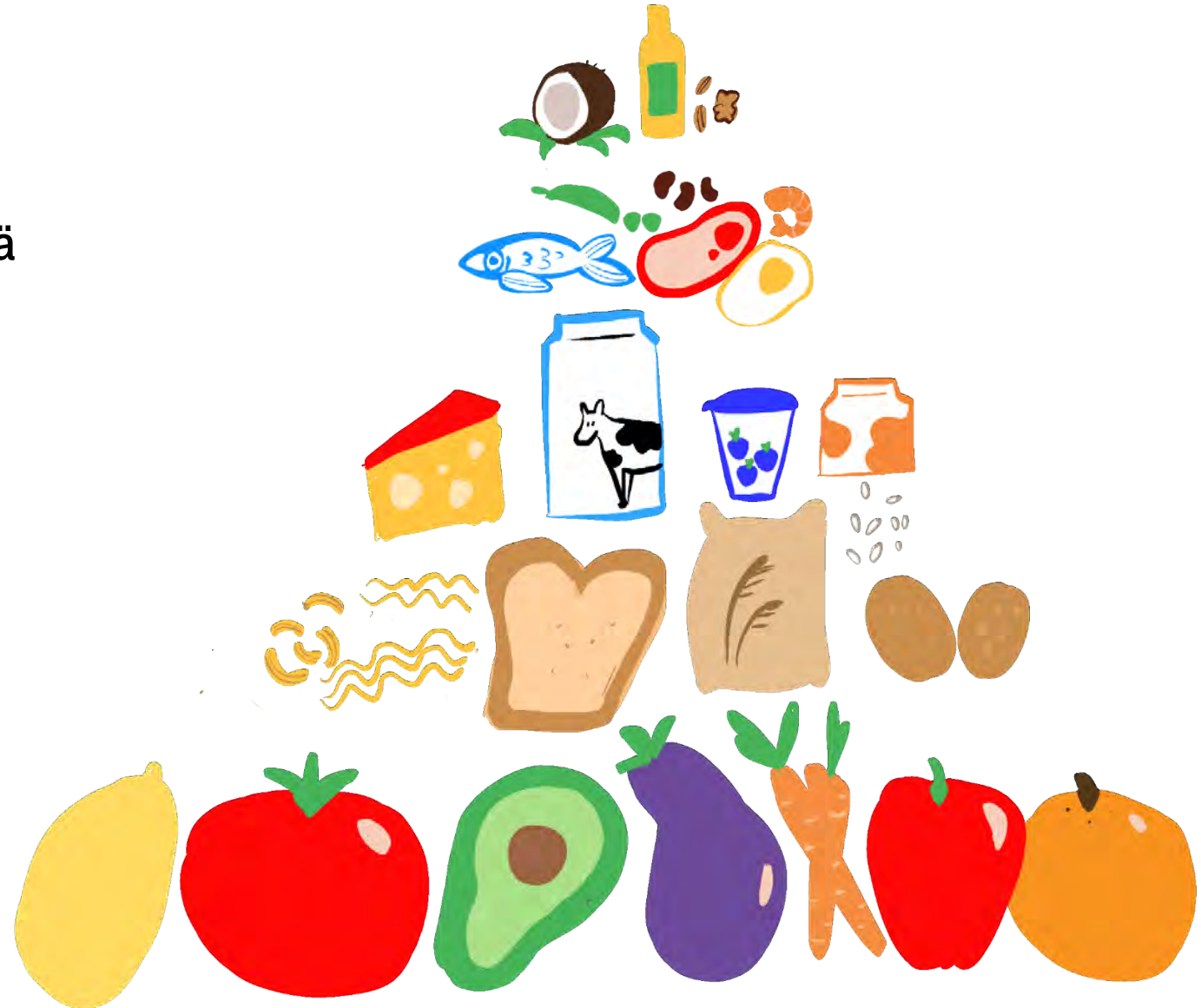

RUOKAKOLMIO

Ruokakolmio auttaa terveellisen ja monipuolisen ruokavalion koostamisessa. Mitä alempana tietty ruoka-aine kolmiossa on, sitä enemmän sitä tulisi syödä. Vastaavasti mitä ylempänä ruoka-aine on kolmiossa, sitä harvemmin sitä tulisi nauttia

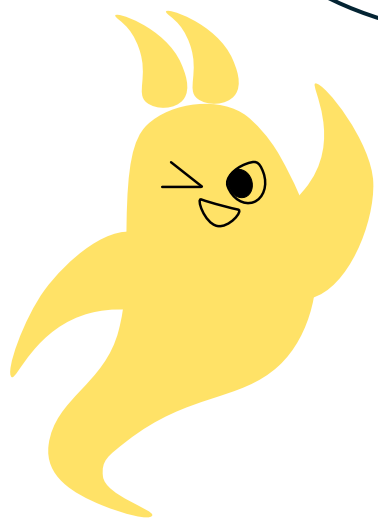
TEHTÄVÄ:

Tutki ruokakolmiota hetken ja keskustele kaverin kanssa, mitkä ruoka-aineet ovat niitä, joita tulisi syödä enemmän ja usein ja niitä, joita tulisi syödä harvemmin?

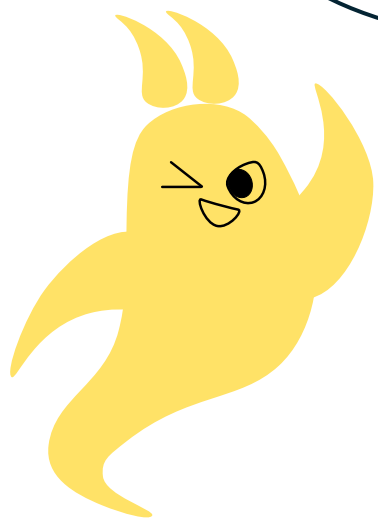
MITÄ KASVIKSIA TUNNISTAT?

Kuinka montaa näistä olet maistanut?

MUISTAKO VIELÄ NÄIDEN NIMIÄ?

Mikäs olikaan
persimon tai
myskikurpitsa?

LAUTASMALLI

Lautasmalli toimii apuna, kun suunnittelet oman aterian kokoamista lautaselle.

Lautasmalli on helppo muistaa

$\frac{1}{2}$ kasviksia

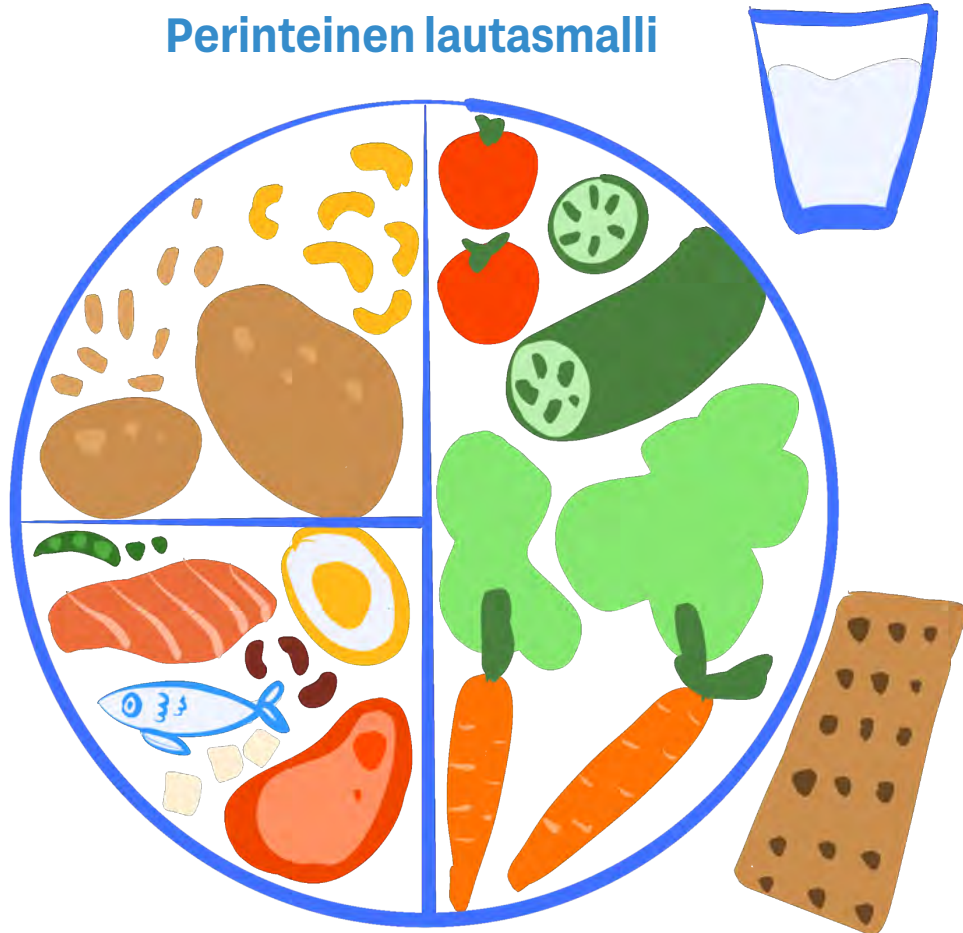
$\frac{1}{4}$ täysjyväviljaa, perunaa tai juureksia

$\frac{1}{4}$ lihaa, kanaa, kalaa tai palkokasveja

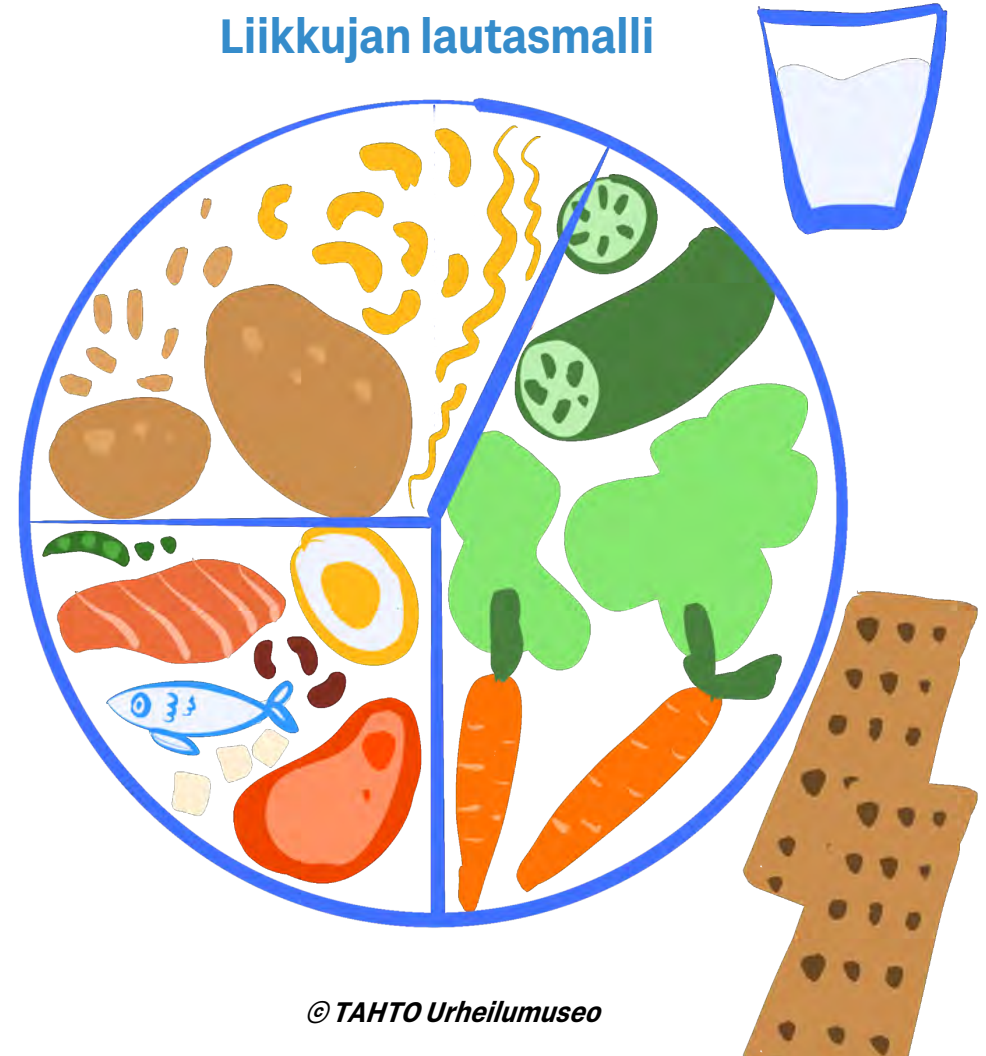

LAUTASMALLI

Perinteinen lautasmalli

Liikkujan lautasmalli

TEHTÄVÄ

Keskustelee

Mitä eroa huomaat liikuntaa harrastavan lautasmallissa?

Tehtävä

Tehkää luettelo tärkeistä hiilihydraatin, proteiiniin ja rasvojen lähteistä. Keskustelkaa ruoka-aineista, joita tulisi olla enemmän tai puolestaan vähemmän lautasella. Suunnitelkaa pienryhmissä koulun koko viikon ruokalista? Mitä pitää ottaa huomioon?

Tänään haluaisin
lounaaksi....

PIIRRÄ OMA LAUTASMALLI

Muista myös jotain
vihreää!

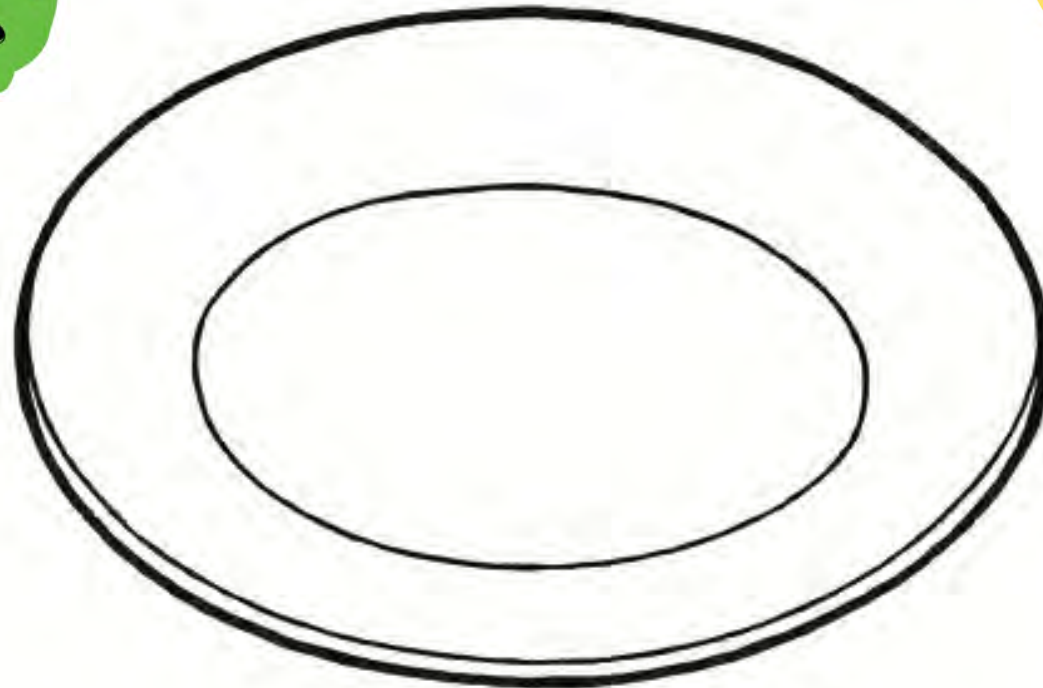
Mitä punaista
voisit laittaa
lautaselle?

Keltainen antaa
aina energiaa, voi
olla myös
välipalaa!

Muista myös juoda
riittävästi ruokailun
yhteydessä!

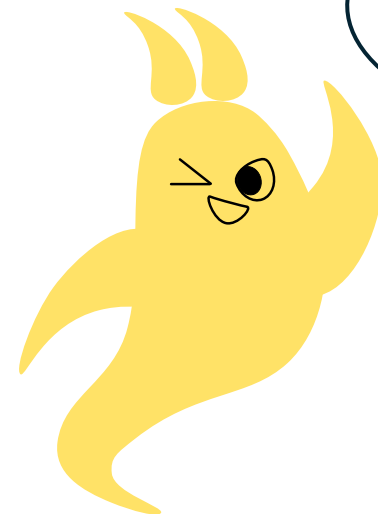

RUOKAILU ON HAUSKEMPAA YHDESSÄ

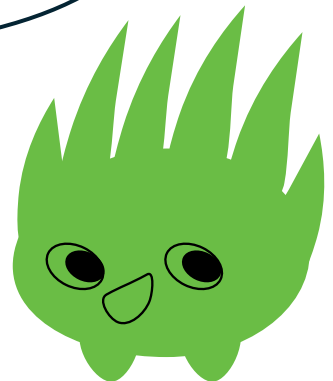
Eri ruoka-aineisiin tutustumalla, opit makuja ja rakenteita, ruokailun perustaitoja sekä yhdessä oloa ja ruokapuhetta. Sinulle muodostuu ruokataju**, joka on ruokaan liittyvää monipuolista tiedostamista ja osaamista.

Syömällä monipuolisesti ja säännöllisesti, energiavarastosi täyttyvät ja jaksat enemmän.

**** lähde: Opetushallitus**

Yhdessä on hauskaa!

LIIKUNTASEIKKAILU

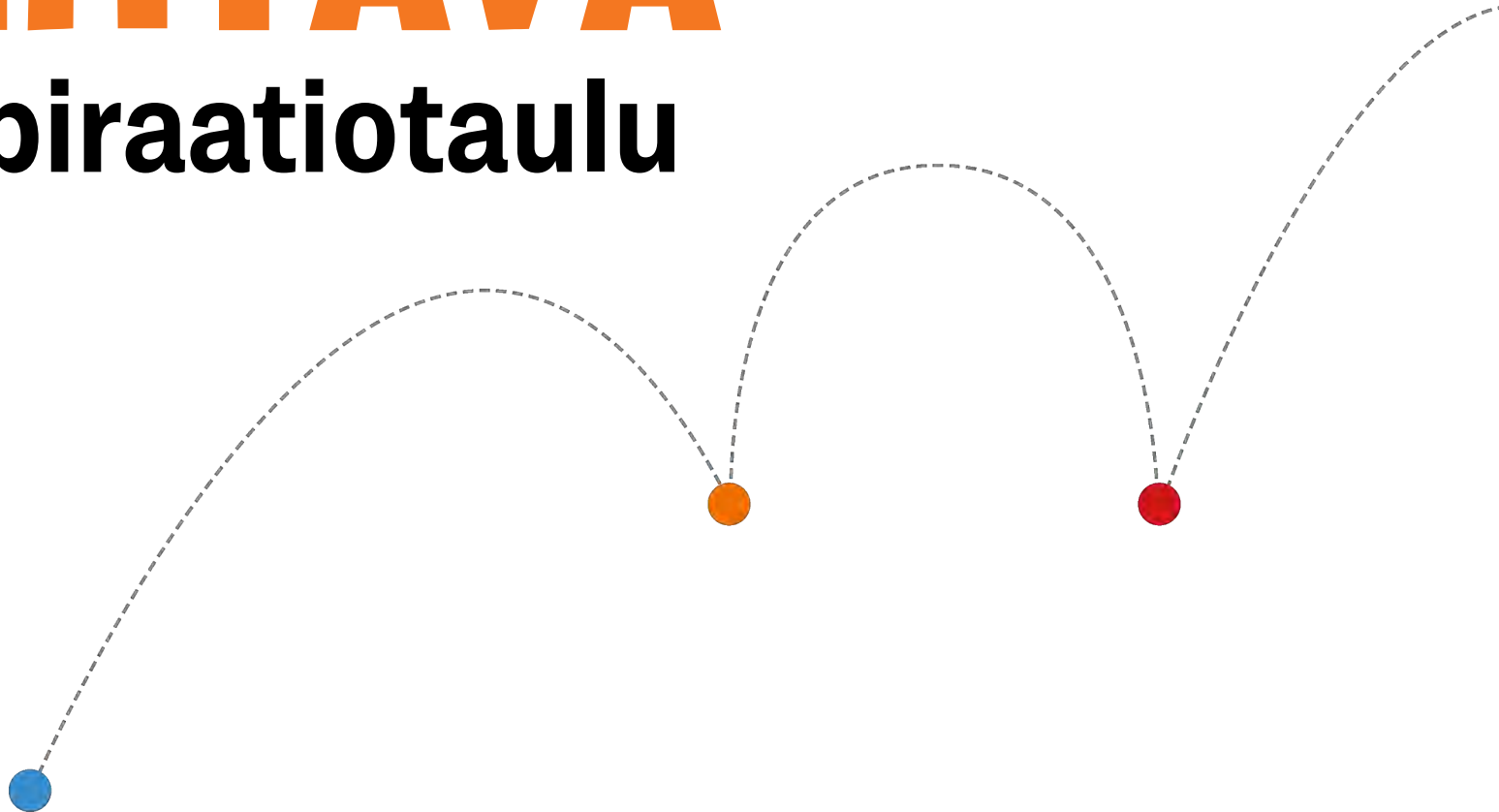
- TAHTO -

TAHTO-TUNTI 4: KUVATAIDE

MAINIO MASKOTTI

TEHTÄVÄ

Inspiraatiotaulu

MASKOTTI ON...

Kannustaja

Hauskuuttaja

Aatteiden ja arvojen
edustaja

Yhteisöllisyyden
edistäjä

Symbolinen hahmo

Vetonaula

Tsemppaaja

Tunnelman luoja!

Innostaja

Onnen tuoja

MASKOTTIEN SYMBOLIIKKA

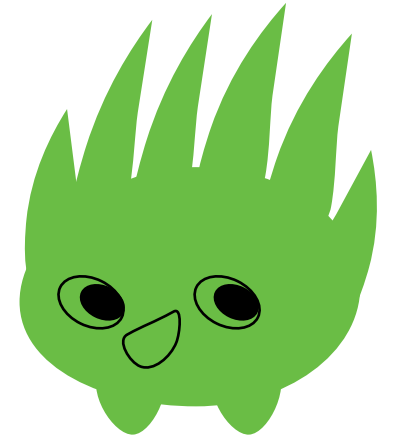
Usein maskotti on eläin, mutta se voi olla myös jonkinlainen olento tai abstrakti muoto.

Maskotti voi kuvastaa kulttuuria, kansaa, yhteisöä, paikkaa, aatetta tai arvoja.

Maskotin elementit (esim. värit ja muodot) sisältävät symboliikkaa ja erilaisia merkityksiä.

Ajattele jotakin sinulle tuttua maskottia ja pohdi siihen liittyviä merkityksiä.

Hahmo (onko maskotti jokin eläin, esine vai abstrakti muoto?)
Värit ja muodot
Ilmeet, eleet ja asennot
Maskotin nimi

MASKOTIT URHEILUSSA

Monilla urheilutapahtumilla,
-seuroilla ja joukkueilla on oma
maskotti

Kuvassa Suomen
jalkapallomaajoukkueiden
maskotit, Bubi ja Helmi

Tunnetko Helsingin
Olympiastadionilla asustavan
legendaarisen Bubi-huuhkajan
tarinan?

OLYMPIAKISOJEN MASKOTIT

Mistä kaikki sai alkunsa

Ensimmäiset nykyaikaiset olympiakisat pidettiin Ateenassa vuonna 1896.

Vasta reilu 70 vuotta myöhemmin, Grenoblen talvikisoissa 1968, nähtiin olympialaisten ensimmäinen epävirallinen maskotti - yksijalkainen hiihtäjähahmo nimeltään Shuss.

Shuss esiintyi kuvissa, mainoksissa ja leluissa. Tällöin puhuttiin vielä ”hahmosta”, ei maskotista (character vs. mascot).

- Nimi ”Shuss” kuvaa suksien suhinaa.
- Hiihtäjähahmo sopi kisoihin, jotka järjestettiin Ranskan Alpeilla, Grenoblessa. Alueella on paljon laskettelurinteitä.
- Salaman muoto kuvastaa nopeutta ja räjähtävyyttä.
- Maskotin värit tulevat Ranskan lipusta.

© IOC

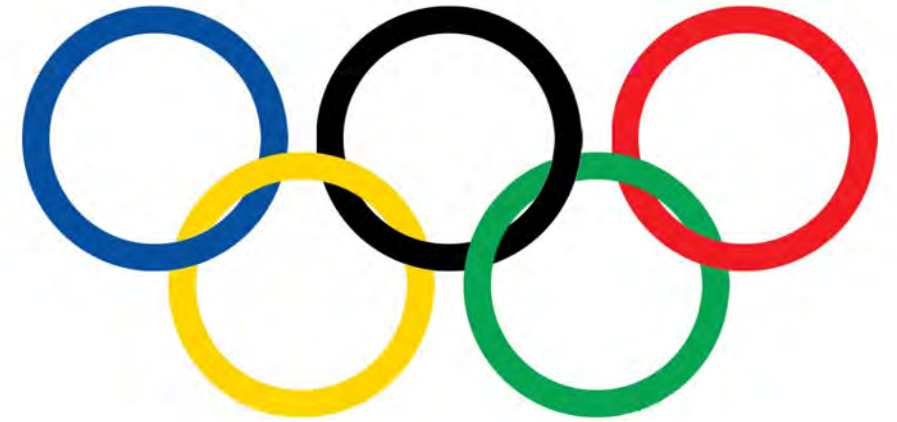
OLYMPIAKISOJEN MASKOTIT

Viralliset kisamaskotit

Ensimmäinen virallinen kisamaskotti, Waldi, nähtiin neljä vuotta myöhemmin, Münchenin kesäolympialaisissa vuonna 1972.

MIKSI MÄYRÄKOIRA?

- Kisat järjestettiin Münchenissa, joka sijaitsee Baijerin osavaltiossa Saksassa. Mäyräkoira on hyvin suosittu koirarotu tällä alueella.
- Mäyräkoirat ovat tunnettuja kestävydestään, ketteryydestään ja sinnikkydestään.
- Waldin värit ovat lähtöisin olympiarenkaiden väreistä.

OLYMPIAKISOJEN MASKOTIT

Kehitys kohti tätä päivää

© IOC

”Amik”

- 1976 Montreal, Kanada
- Majava on Kanadan kansalliseläin
- Amik tarkoittaa majavaa algonkinin kielellä (alueen alkuperäiskansan kieli).
- Majava tunnetaan kärsivällisyydestään ja ahkeruudestaan.
- Nauha on voittajan symboli. Punainen ja valkoinen väri tulevat Kanadan lipusta.

© IOC

”Sam”

- 1984 Los Angeles, Yhdysvallat
- Valkopäämerikotka on Yhdysvaltojen kansallislintu.
- Päähine muistuttaa Yhdysvaltojen lippua.
- Maskotti muistuttaa tyyliltään maailmankuuluja Disney-piirroshahmoja.

© IOC

”Wenlock”

- 2012, Lontoo, Iso-Britannia
- Nimi viittaa *Much Wenlock* -nimiseen kylään, jolla on pitkä historia urheilutapahtumien järjestämisessä.
- Futuristinen ja avaruusolentomainen hahmo on tarinan mukaan syntynyt Lontoon Olympiastadionin rakennusvaiheen viimeisistä metallipisaroista.
- Wenlockin silmä muistuttaa kameraa, joita näkyy paljon suurissa urheilutapahtumissa.
- Päässä oleva valo viittaa Lontoon takseihin.
- Rannekkeet edustavat olympiarenkaita.

Olympiakisojen maskotit kuvastavat aikansa ilmiöitä, tyylejä ja tapahtumia..

OLYMPIAKISOJEN MASKOTIT

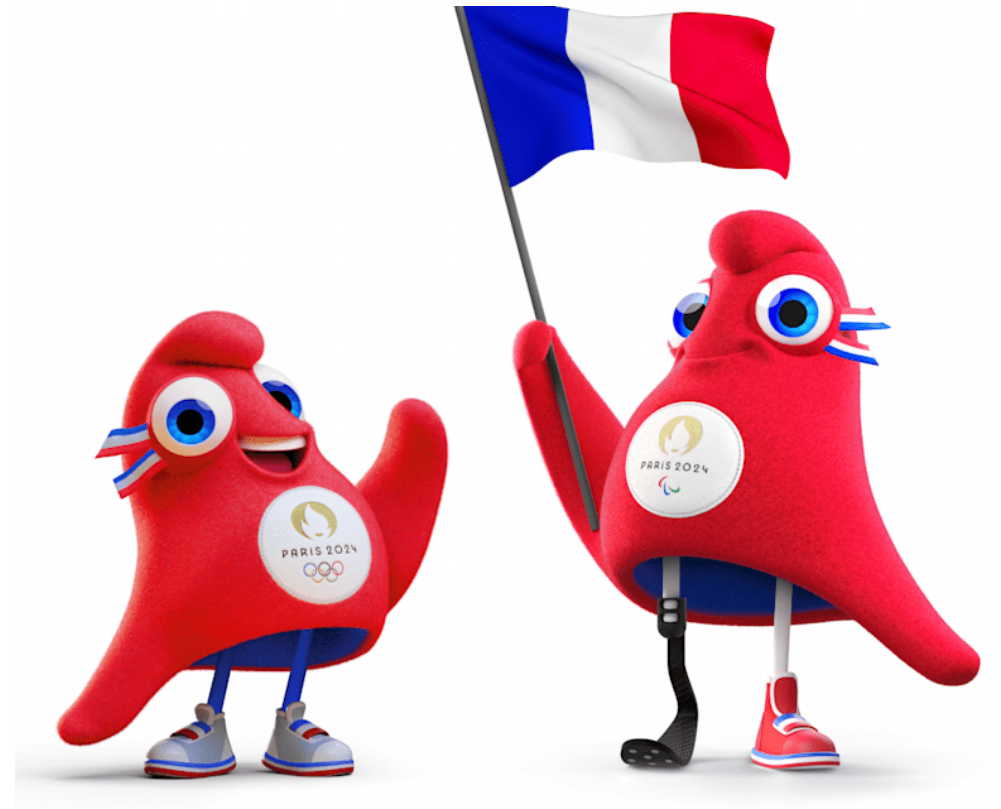
Uusinta uutta, mutta silti täynnä historiaa

Olympiakisojen maskotit ovat kehittyneet jatkuvasti modernimpaan suuntaan. Maskotti voi olla mikä tai mitä tahansa!

Vuonna 2024 Pariisin olympialaisten maskotti sai inspiraatiota punaisesta fryygialaismyssystä. Eläimen sijaan maskotiksi valittiin aate.

© TAHTO

”Olympic Phryge”

© IOC

Fryygialaismyssy ei ole mikä tahansa päähine. Myssy liittyy Ranskan historiaan ja vapaustaisteluun. Punainen hiippalakki tunnetaan maailmanlaajuisesti vapauden symbolina. Fryugia oli muinainen valtio nykyisen Turkin alueella.

LIIKUNTASEIKKAILUN MASKOTIT

Tiesitkö, että TAHDON liikuntaseikkailulla on omat maskotit!

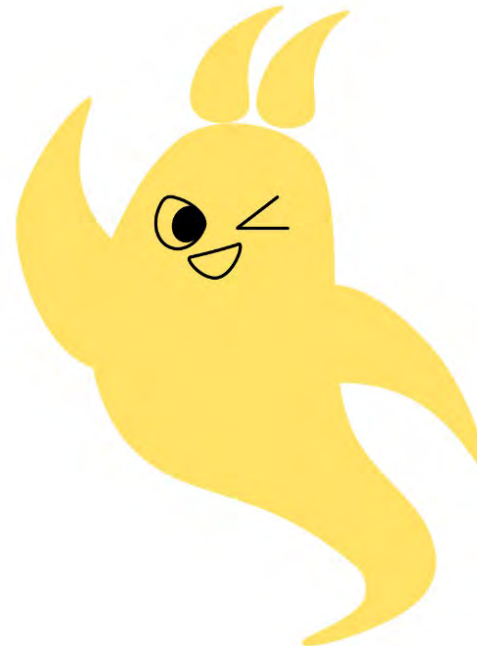
Hiki

Paakku

Puuska

Lieska

MAINIO MASKOTTI - INSPIRAATIOTAULU

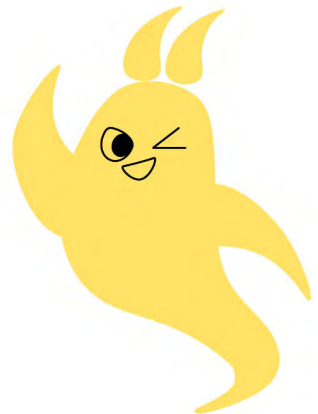
Jippii! Nyt pääset suunnittelemaan oman maskottisi

1. SUUNNITTELE JA NIMEÄ MASKOTTISI.

- Mitä urheilulajia, -joukkuetta, -tapahtumaa, tai -paikkaa maskottisi edustaa? Tämä voi olla täysin kuvitteellinen!
- Maskotti voi olla eläin, olento, muoto tai urheiluväline – vain taivas on rajana! Miltä sinun maskottisi näyttää?
- Mitä symboliikka maskottiisi liittyy? Pohdi maskotin värit, muodot, pintamateriaali, asusteet ja muut yksityiskohdat huolella – kaikella on jokin merkitys.

2. TEE MASKOTISTA INSPIRAATIOTAULU

- Inspiraatiotaululla esittelet maskotin lyhyesti ja ytimekkäästi.
- Inspiraatiotaulun avulla kerrot, miksi maskotti on sellainen kuin se on.
- Inspiraatiotaululla selität, mitä symboliikka maskottiisi liittyy.

TYÖVAIHEET

1. Piirrä maskotti inspiraatiotaulun keskelle
2. Kirjoita taululle maskotin nimi
3. Selitä maskottiin liittyvää symboliikka

- Värit
- Muodot
- Tietoiskut
- Kuvailevat adjektiivit
- Avainsanat
- Nimen merkitys
- Miksi juuri tämä eläin, hahmo tai olento?

VILI
VIILEÄ, LEIKKISÄ, VILLI

MIEKKAVALAS
- VIIHTYY KYLMÄSSÄ
- LEIKKISÄ

AURINKO
LAINELAUTA
AALLOT

VÄRIT:
ALASKAN KULTA MERI JÄÄ

TIETOJA:
- SURFFAAMISEN MASKOTTI
- ALASKALAINEN TIIMI
- YMPÄRISTÖNSUOJELU!

PAAKKU
KETTERÄ, NOPEA, VEHRÄÄ

TAHTO

HEI!

PYÖREÄ MUOTO
PAAKKU IRTOAA

NURMI VÄRI!

VÄRIT:
- VIHREÄ VIITAA NURMIKKOON.
- KENTTÄ, URHEILUPAIKAT
- TAHTO-LOGO
- MAA

MAHTAVIA HETKIÄ MASKOTTIEN PARISSA!